

FRAȚII GRIMM

A fost odată...

Cei doi frați

Traducere din limba germană
de Viorica S. CONSTANTINESCU

Ilustrații de Silviu PUICĂ

Ediție îngrijită de Laura CATRINESCU

Cartea Românească
EDUCAȚIONAL

Cuprins

Cei doi frați / 5
Mojicul / 32
Regina albinelor / 39
Cele trei pene / 42
Gâsca de aur / 46
Cenușăreasa / 51
Mireasa iepurașului / 61
Cei doisprezece vânători / 64
Pungașul și maestrul lui / 68
Cei trei copii norocoși / 71
Cei șase care înfruntă lumea / 75
Lupul și omul / 83
Lupul și vulpea / 85
Vulpea și cumătra / 88
Vulpoiul și pisica / 90
Garoafa / 92

Gretel cea isteată / 98

Bunicul și nepotul / 101

Știma apei / 103

Fluieră-vânt / 105

Hänsel jucătorul / 119

Baba Dochia / 123

Pasărea măiastră / 127

Hans se însoară / 132

Copiii de aur / 134

Cei doi frați

Erau odată doi frați, unul bogat, celălalt, sărac. Cel bogat, giuvaergiu de meserie, era un om rău și zgârcit; cel sărac făcea mături, câștiga puțin cu meseria lui, dar era un om bun și cinstit.

Săracul avea doi copii gemeni care semănau unul cu altul ca două picături de apă. Uneori, mergeau în casa unchiului bogat, însă nu se pricopseau cu mare lucru, abia dacă primeau ceva resturi de mâncare de la masa îmbelșugată a acestuia.

Într-o zi, când fratele cel sărac se duse în pădure după vreascuri, zări într-un copac o pasăre de aur așa de frumoasă, cum nu mai văzuse în viața lui. Luă de jos o pietricică, o aruncă în ea și avu norocul s-o nimerească. Pasărea însă zbură și doar o pană de aur căzu pe pământ.

Omul luă pana și se duse să i-o arate fratelui său, giuvaergiu. Acesta o privi cu atenție și zise:

– Aur curat, nu alta!

Și-i dădu o grămadă de bani pe ea.

În altă zi, săracul se urcă într-un mesteacăn să taie câteva crengi. Acolo văzu aceeași pasăre, dar ea își luă zborul chiar de sub nasul lui și, când căută în cuib, omul găsi un ou de aur. Luă oul și-i duse fratelui care, după ce-l privi cu atenție, zise:

– Aur curat, nu alta!

Și iar îi dădu o grămadă de bani. Apoi îi spuse:

– Frate, vreau pasărea cu totul.

Săracul se duse în pădure, văzu pasărea pe creanga unui copac, o ochi cu o piatră și, lovită în plin, aceasta se prăbuși la pământ, iar omul o duse fratelui său care-i dădu un morman de bani pentru ea. „De acum încolo pot să mă descurc și singur”, își spuse în drum spre casă, mulțumit, săracul.

Giuvaerghiul era priceput și viclean, el știa bine ce avere îi picase în mână. Așa că o strigă pe nevastă-sa și-i zise:

– Prăjește-mi pasărea de aur, vreau s-o mănânc singur, vezi să nu lipsească ceva din ea.

Pasărea aceasta nu numai că era de aur, dar era și fermecată: cine îi mânca ficatul și inima găsea în fiecare dimineață o monedă de aur sub pernă.

Femeia tăie pasărea, o jumuli, o înfipse într-o țepușă, apoi o puse la fript deasupra jarului. Nu știu cum se făcu, dar chiar când se rumenea pasărea, nevasta trebui să iasă câteva clipe din bucătărie și tocmai atunci veni băieții săracului. Se opriră în fața focului și începură să întoarcă țepușa. Și, cum o întorceau ei, din pasăre căzură două bucățele.

– Hai să le mâncăm, zise unul dintre ei, n-o să bage nimeni de seamă că lipsesc.

– Ce mâncați acolo? întrebă femeia care se întorsese în bucătărie.

– Câteva bucățele care au căzut din pasărea asta, răspunseră copiii.

– Vai de mine, inima și ficatul! strigă speriată femeia.

Și, ca să nu observe bărbatul ei paguba și să se înfurie, tăie repede un cocoș, luă inima și ficatul și le puse degrabă în pasărea care se frigea. Când pasărea de aur fu gata friptă, femeia o luă și o duse soțului, care o mănca pe toată fără să lase nicio fărâmitură. A doua zi dimineața însă, când căută sub pernă,

nu găsi nimic, nicio monedă. Copiii nu știau nimic despre norocul ce dăduse peste ei. Când se treziră a doua zi, auziră un clinchet și văzură sub perna lor niște bani de aur. Luară monezile și le duseră tatălui lor. Acesta, mirat la culme, zise:

– Ce să fie asta?

În ziua următoare, copiii găsiră iar două monezi de aur și a treia zi la fel, așa că săracul se duse la fratele lui bogat și-i povesti despre ciudata întâmplare. Giuvaergiul se prinse îndată despre ce era vorba, cum că cei doi copii mâncaseră ficatul și inima păsării de aur, și, ca să se răzbune, cum era și plin de invidie și ură, îi spuse săracului:

– Băieții tăi au de-a face cu diavolul, nu lua aurul de sub perna lor și nici nu-i mai ține acasă, căci Necuratul are mare putere asupra lor și poți și tu intra în cine știe ce belea.

Omului i se făcu frică auzind că ar putea avea de-a face cu Satana, așa că luă copiii și-i duse în pădure unde-i părăsi, deși inima îi era îndurerată.

Cum mergeau gemenii prin pădure, înapoi și încolo, încercând să găsească drumul către casă, se rătăciră și mai tare. În cele din urmă, întâlniră un vânător care-i întrebă:

– Ai cui sunteți voi, măi băieți?

– Noi suntem fiii săracului care leagă mături, răspunseră ei în cor, apoi îi povestiră vânătorului cum tatăl lor îi alungase de la casă pentru că în fiecare dimineață, găseau câte o monedă de aur sub perna lor.

– Păi, zise vânătorul, ce-i rău în asta? Important e să fiți cuminți și să nu faceți pozne.

Omul acesta avea o inimă bună și i se făcu milă de copii - care-i și plăceau - și-i luă la el acasă.

– Am să vă fiu tată, am să vă cresc eu de acum încolo.

Copiii învățară să vâneze, iar moneda de aur pe care o găseau în fiecare dimineață sub pernă o puneau deoparte pentru vremuri grele.

Când se făcură destul de mari, tatăl adoptiv îi luă într-o zi în pădure și le spuse:

– Azi trebuie să vă supun la o probă, aceea a ochitului cu pușca, pentru ca apoi să vă consider vânători adevărați și să vă las să vânați singuri.

Și începură să aștepte să apară vreun animal sălbatic, dar nu apărea nici unul. Vânătorul se uită în sus și văzu pe cer un cârd de găște sălbatice zburând în formă de triunghi. Atunci zise unuia dintre băieți:

– Ia, acum împușcă din fiecare colț câte una.

Și băiatul împușcă bine și trecu proba.

Când apărură un nou cârd, care avea forma cifrei doi, vânătorul îi spuse celuilalt băiat să doboare câte o găscă din fiecare colț. Și acesta reuși să treacă proba cu bine. Atunci tatăl adoptiv le spuse:

– Dragii mei, v-am spus deschis, sunteți vânători adevărați.

În altă zi, băieții se duseră din nou în pădure și începură să discute între ei. Seara, la cină, îi spuseră vânătorului:

– Nu ne atingem de mâncare dacă nu ne promiți că ne vei îndeplini o dorință.

– Care dorință?

– Acum, că suntem vânători de meserie, am vrea să plecăm în lume să ne căutăm norocul.

Bătrânul le răspunse cu prietenie:

– Vorbiți ca niște vânători adevărați. Ce doriți voi am dorit și eu, așa că plecați cu bine și vă urez să izbândeți în tot ce vă veți propune să faceți!

Apoi băură și mâncară toți trei, se veseliră și după aceea se duseră la culcare.

În ziua hotărâtă pentru plecare, tatăl adoptiv le dădu câte o carabină la fiecare, câte un câine și banii pe care băieții îi strânseseră de-a lungul timpului. Apoi îi întovărăși o bucată de drum, iar la despărțire le dădu un cuțit alb și le spuse:

— Dacă vreodată vă veți despărți, înfigeți acest cuțit într-un copac din locul unde vă veți lua rămas bun, pentru ca acela care se va întoarce primul să știe ce s-a întâmplat cu fratele lui. Dacă unul dintre voi va muri, acest cuțit va rugini; iar dacă veți rămâne în viață, cuțitul va străluci ca și acum.

Apoi vânătorul plecă, iar cei doi frați merșeră zi de vară până-n seară până ce ajunseră într-o pădure mare și întunecoasă unde rămaseră să înnopteze. Au mâncat din ce le puseseră bătrânul în traistă și s-au culcat. A doua zi, au mers iar toată ziua, dar n-au reușit să iasă din pădure. Cum li se terminase merindea din traistă, iar foamea îi chinuia, unul dintre frați îi zise celuilalt:

— Trebuie să împușcăm ceva, altfel murim de foame.

Își luă carabina, începu să cerceteze împrejurimile și zări un iepure; puse la ochi carabina și vru să tragă, dar iepurele le spuse:

Dragă vânătorule, lasă-mă să trăiesc,
Cu doi iepurași am să te răsplătesc.

Apoi se băgă într-un tufiș și aduse de acolo doi iepurași; micuții se jucau așa frumos și erau așa drăgălași, că vânătorul nu avu inima să-i împuște și îi luă cu el.

Nu mult după aceea apăru o vulpe, vru s-o împuște, dar vulpea strigă și ea:

Dragă vânătorule, lasă-mă să trăiesc,
Cu doi puișori de vulpe am să te răsplătesc.

Și vulpea aduse dintr-un tufiș doi pușori care erau așa dragălași, că vânătorul nu putu să-i ucidă, îi lăsă lângă iepurași și acum toți patru pușorii se țineau după el.

Nu la mult timp, din pădure apăru un lup și vânătorul vru să-l doboare, dar și lupul îi zise:

Dragă vânătorule, lasă-mă să trăiesc,
Cu doi pușori de lup am să te răsplătesc.

Și aduse dintr-un tufiș doi lupișori care se alăturară celorlalți patru pui de animale și toți șase îl urmară bucuroși pe vânător.

În drum le apăru și ursul, care nici el nu voia să moară, și-i zise vânătorului:

Dragă vânătorule, lasă-mă să trăiesc,
Cu doi pușori de urs am să te răsplătesc.

Cei doi pui de urs intrară în grupul celorlalți și așa se adunară opt pușori, de iepure, vulpe, lup și urs. În sfârșit, cine credeți că mai apăru? Un leu care-și scutura coama. Vânătorul nu se sperie și dădu să-l ochească; dar nici leul nu voia să moară și-i spuse vânătorului:

Dragă vânătorule, lasă-mă să trăiesc,
Cu doi pușori de leu am să te răsplătesc.

Tinerii luară puii cu ei și acum aveau doi lei, doi urși, doi lupi, două vulpi și doi iepuri care-i urmau și erau gata să le asculte ordinele. Dar foamea nu le dădea pace, așa că le ziseră puilor de vulpe:

– Fiți atenți, voi, șmecherilor, faceți rost de ceva mâncare, sunteți mai vicleni și mai descurcăreți decât ceilalți toți la un loc.

Puii de vulpe le spuseră:

– Nu departe de aici se află un sat de unde noi am furat multe găini până acum; îți arătăm drumul într-acolo.

Au ajuns ei în sat, vânătorii au cumpărat de mâncare pentru ei și pentru animale și au plecat mai departe. Au mers ei ce-au mers, dar n-au găsit ceva de lucru ca să poată rămâne cu toții împreună.

– N-avem încotro, trebuie să ne despărțim, le spuseră vânătorii animalelor.

Se împărțiră în două grupe, astfel ca fiecare grupă să aibă un leu, un urs, un lup, o vulpe și un iepure. Apoi și-au luat rămas bun unii de la alții, promițându-și dragoste frățască până la moarte. Urmând sfatul tatălui lor adoptiv, au înfipt cuțitul într-un copac, după care unii au luat-o spre răsărit și alții, spre apus.

Unul dintre frați ajunse cu animalele lui într-un oraș plin de voaluri negre atârinate peste tot. Intră într-un birt și-l întrebă pe birtaș dacă are loc pentru el și pentru animale. Omul îi puse la dispoziție un staul. În peretele staulului era o gaură pe care iepurele o găsi îndată, se strecură prin ea afară și fură o căpățână de varză pe care o mănca lacom. Vulpea trecu și ea prin gaură, fură o găină, o mâncă, apoi mai fură și un cocos și-l mănca și pe ăsta, în grabă și cu poftă. Lupul, ursul și leul, fiind mai mari, nu putură trece prin gaură, dar când birtașul își aduse vaca de la păscut și o priponi în staul, ei o mâncară în întregime.

Vânătorul trecu pe la animale să vadă cum se simt și, văzându-le bine aranjate, intră în birt și-l întrebă pe stăpân ce se întâmplă în oraș de este doliu peste tot. Birtașul îi zise:

– Orașul este îndoliat pentru că mâine unica fiică a regelui nostru va trebui să moară.

– E bolnavă rău? se interesă tânărul.

– Da' de unde, e vioaie, sănătoasă și frumoasă de-ți ia ochii, dar trebuie să moară.

– Cum așa?

– Așa cum auzi! În afara orașului este un munte unde sălășluiește un balaur căruia în fiecare an trebuie să i se dea câte o fecioară, altfel pustiește întreaga țară. Cum până acum i-au fost date toate fecioarele, n-a mai rămas decât prințesa, așa că nu există nicio scăpare, mâine trebuie dusă balaurului.

Vânătorul zise:

– Si de ce nu omorâți balaurul?

– Ehei, spuse birtașul, de-ai ști câți cavaleri viteji au încercat să-l răpună, dar și-au jertfit viața degeaba. Regele a promis că acela care-i va salva țara învingând balaurul o va primi de soție pe prințesă, iar după moartea lui, viteazul va deveni și moștenitorul tronului.

Vânătorul nu mai spuse nimic, se culcă și dormi bine. A doua zi dis-de-dimineață, își luă animalele și începu să urce pe muntele balaurului. Acolo, sus, era o bisericuță cu trei bazine cu apă în altar, iar la intrarea în altar stătea scris: „Cine bea din bazin va deveni cel mai puternic om de pe pământ și va putea mânui sabia care se află îngropată sub pragul ușii de la intrarea în biserică”.

Vânătorul nu bău din bazin, dar se duse la pragul ușii, căută sub el și într-adevăr găsi o sabie mare pe care însă n-o putu mișca. Atunci intră înăuntru și bău apă din bazin și dintr-o dată se simți destul de puternic: scoase sabia din pământ și i se păru atât de ușoară, că o putea mânui fără greutate.

Se întoarse în oraș tocmai în momentul când curtenii, majordomul curții, regele și fecioara se adunaseră și așteptau

s-o trimită pe față balaurului. Prințesa îl zări sus, în vârful muntelui, pe tânărul vânător, dar crezu că-i balaurul care o aștepta. Nu voia să plece pe drumul morții, dar nu avea ce să facă, orașul și întreg ținutul ar fi fost pustiite, așa că plecă. Regele și curtenii se întoarseră îndurerați la palat, doar major-domul trebui să rămână și să vadă ce se va petrece acolo sus.

Ajunsă în vârful muntelui, prințesa văzu că acela pe care-l zărise ea nu era un balaur, ci un tânăr vânător care începu s-o mângâie cu vorba, spunându-i că el are s-o salveze. O duse în biserică și o închise acolo.

Nu la mult timp după aceea, se auzi un vuiet cumplit și apărură un balaur cu șapte capete cu gurile căscate prin care ieșea foc. Când îl văzu pe vânător, se miră și zise:

– Ce cauți aici pe munte, creatură?

– Vreau să ne luptăm.

– Ha, ha, ha, atâția cavaleri și-au lăsat aici viața, așa că voi face și cu tine ce-am făcut cu ei!

Și suflă foc prin cele șapte guri. Focul ar fi trebuit să aprindă iarba uscată și flăcările să-l ardă pe vânător. Dar animalele care-l însoțeau începură să-l calce cu labele și-l stinseră. Balaurul se repezi la vânător, acesta ridică sabia în aer, o învărti cu dibăcie și-i tăie trei capete. Balaurul se înfurie și începu să verse iar foc asupra vânătorului, dar voinicul îi tăie cu sabia încă trei capete. Lighioana se prăbuși la pământ, zvârcolindu-se, și, când vru să se ridice, vânătorul îi tăie și ultimul cap. Apoi veniră animalele și sfâșiară monstrul în bucăți.

După ce lupta se sfârși, vânătorul deschise ușa bisericii și o găsi pe fiica regelui zăcând pe pământ, căci, din cauza fricii, își pierduse cunoștința în timpul luptei. O scoase afară din biserică și, când ea deschise ochii, văzu monstrul sfâșiat. Se bucură mult, fiindcă știa că era salvată, și-i spuse tânărului:

– În curând tu vei fi soțul meu iubit, pentru că tatăl meu m-a promis aceluia care va ucide balaurul.

Apoi își luă din jurul gâtului colierul din coral și-l împărți animalelor, făcându-le din el zgărđițe, ca să le răsplătească și pe ele, iar leului îi reveni încuietoarea de aur a colierului. Batista pe care era brodat numele ei i-o dăruí vânătorului; el merse de tăie limbile balaurului și le puse în batistă ca într-o bocceluță.

Cum era foarte obosit, ba, mai mult, focul la care se încălzea îi sporise moleșeala, îi spuse prințesei:

– Iubita mea, suntem amândoi foarte osteniți, hai să dormim puțin.

– Da, răspunse ea, ai dreptate.

Și se întinseră pe pământ, iar vânătorul îi zise leului:

– Tu trebuie să ne păzești ca nu cumva să ne atace careva în timpul somnului.

Leul se așeză alături să-i păzească, dar, cum și el era obosit, îi zise ursului:

– Așază-te lângă mine, vreau să ațipesc un pic, dacă vine cineva, trezește-mă.

Ursul se așeză lângă leu să-l păzească, dar, cum și el era obosit, îi zise lupului:

– Așază-te lângă mine, vreau să ațipesc un pic, dacă vine cineva, trezește-mă.

Lupul se așeză lângă urs, dar și el era obosit, așa că-i zise vulpii:

– Așază-te lângă mine, vreau să ațipesc un pic, dacă vine cineva, trezește-mă.

Vulpea se așeză lângă lup, dar, cum și ea era teribil de obosită, îi zise iepurelui:

– Așază-te lângă mine, vreau să ațipesc un pic, dacă vine cineva, trezește-mă.